

Dear Readers,

When we began preparing the inaugural issue of *Musicalia* in 2008, it certainly did not occur to me that I would also be involved with preparing the jubilee 15th issue. Over the years, *Musicalia* has earned its place among scholarly periodicals. Authors like to publish in it, and some of them have done so repeatedly, yet the journal has not deviated from its original focus in any way. It remains our goal to publish studies on sources that ideally have a connection to the content of the collections of the National Museum – Czech Museum of Music. And because the collections are regularly increasing in size, as happens to be documented by this year's article on the museum's significant acquisitions, there is still something to research and to write about even after 15 years.

There are two studies announcing 2024 in advance as the Year of Czech Music. Olga Mojžíšová has taken advantage of her many years working with Smetana-related sources, and in an article about the performing of Smetana's opera at Prague's Provisional Theatre, she has focused on the frequency of those performances and on the financial returns they generated. Jana Plecítá uses the collection of photographs at the Bedřich Smetana Museum and genealogical contexts to take us through three generations of descendants from Smetana's first marriage to Kateřina Kolářová. Tomáš Slavický discusses the "Bohemian harp" from the viewpoints of an organologist, music historian, and expert on iconographical and literary documents spanning from the 16th century to the beginning of the last century. This allowed him to cover hook harps and diatonic harps broadly, including discussion of the societal standing of those instruments and of the people who played them. The last of the more extensive studies in this year's issue is also based on careful archival research: Petr Kreuz reacted critically to Richard Newman's monograph about Alma Rosé, and on the basis of his own research primarily into the activities of Alma Rosé and of her husband the violinist Váša Příhoda in the 1920s and '30s, he provides a detailed picture of many aspects of their lives and artistic careers.

As a whole, this year's issue of *Musicalia* brings to our attention the importance of sources compared with fabrication and of the truth compared with poeticising, to paraphrase Goethe. It is no wonder that the titles being reviewed also stress the importance of sources, whether we are talking about a monograph on Petrus Wilhelmi de Grudencz, who was a composer of the first half of the 15th century, a remarkable two-volume publication about the Estates Theatre, or a significantly expanded catalogue on an exhibition dealing with music publishing in 19th-century Prague.

I hope the readers of the printed and electronic versions will find *Musicalia* to be stimulating!

DAGMAR ŠTEFANCOVÁ,
Editor

Vážení čtenáři,

když jsme v roce 2008 začali připravovat první ročník *Musicalií*, určitě mě nenapadlo, že budu stát i při zrodu ročníku patnáctého – jubilejního. Za ta léta si *Musicalia* mezi odbornými periodiky získala své místo, autoři u nás publikují rádi, někteří dokonce opakovaně, a přitom časopis od původního zaměření nikterak neustoupil. Stále je naším cílem zveřejňovat pramenné studie, nejlépe s přesahem do sbírek Národního muzea – Českého muzea hudby. A protože se tyto sbírky pravidelně rozrůstají, jak ostatně dokládá letošní článek o významných muzejních akvizicích, i po patnácti letech je o čem bádát a psát.

Rok české hudby 2024 se s předstihem ohlašuje dvěma studii. Olga Mojžíšová zúročila výsledky své dlouholeté práce se smetanovskými prameny a v článku o uvádění Smetanových oper v pražském Prozatímním divadle se zaměřila na frekvenci těchto inscenací a jejich finanční zhodnocení. Jana Plecítá nás s pomocí fotografické sbírky Muzea Bedřicha Smetany a genealogických souvislostí provedla třemi generacemi potomků z prvního Smetanova manželství s Kateřinou Kolářovou. O „české“ harfě pojednal Tomáš Slavický z pozice organologa, hudebního historika a znalce ikonografických i literárních dokladů od 16. století až do počátku století minulého. Háčkové a diatonické harfe se tak mohl věnovat v širokém záběru, včetně společenského postavení těchto nástrojů a hráčů na ně. Na pečlivé archivní práci je založena i poslední z rozsáhlejších studií tohoto ročníku: Petr Kreuz kriticky reagoval na monografii Richarda Newmana o Almě Rosé a na základě vlastních zjištění, týkajících se především činnosti Almy a jejího manžela houslisty Váši Příhody ve 20. a 30. letech 20. století, detailně vykreslil mnohé aspekty z jejich života a uměleckého uplatnění.

Z celých *Musicalií* letos vystupuje do popředí myšlenka, jak důležité jsou prameny oproti fabulaci a pravda ve srovnání s básněním, řečeno po Goethově způsobu... Není divu, že se mezi recenzovanými tituly ocitly takové, které si za touto skutečností stojí, ať už se jedná o monografii o Petrovi Wilhelmi de Grudencz – autorovi 1. poloviny 15. století, úctyhodnou dvojdílnou publikaci o Stavovském divadle nebo o významně rozšířený katalog k výstavě zabývající se vydáváním hudebnin v Praze 19. století.

Uživatelům tištěné i elektronické verze *Musicalií* přeji podnětné čtení!

DAGMAR ŠTEFANCOVÁ,
redaktorka